

ОҢТҮСТІК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA АКАДЕМИАСЫ «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»	<div style="border: 1px solid black; padding: 5px; font-size: 2em; color: blue; opacity: 0.5;">ОРИГИНАЛ</div>
«Клиникалық пәндер» кафедрасы		044-67/11
Силлабус		16 беттің 16-еті

**«Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы»
АҚ жанындағы медицина колледжі**

Силлабус

Пәні: АП 14 СД 14 «Наркология курсы бар психиатриялық аурулар»

Мамандығы: 0301000 «Емдеу ісі»

Біліктілігі: 0301013 «Фельдшер»

Курсы: 4

Семестрі: 5

Бақылау түрі: Емтихан

Оқу сағатының көлемі кредиттің : 72 /3

Аудиториялық: 12

Симуляция: 60

Шымкент 2023 ж.

ОҢТҮСТІК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA АКАДЕМИЯСЫ «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SKMA -1979-	SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Клиникалық пәндер» кафедрасы		044-67/11
Силлабус		16 беттің 2беті

Силлабусты «Наркология курсы бар психиатриялық аурулар» пәнінің жұмыс бағдарламасы негізінде құрастырды.

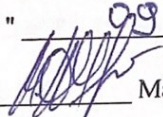
Окутышы: Тулепбергенова Г.У.

Мамандығы: 0301000 «Емдеу ісі»

Біліктілігі: 0301013 «Фельдшер»

«Клиникалық пәндер» кафедрасының отырысында қаралды және ұсынылды.

хаттама № _____ " 01 " 09 2023 ж.

Кафедра меңгерушісі Махмут А.Ә.

ПЦК мәжілісінің отырысында қаралды және ұсынылды.

№ _____ хаттама " 04 " 09 2023 ж.

ПЦК төрайымы Темир И.О.

Әдістемелік Кеңес отырысында мақұлданды

№ _____ хаттама " 05 " 09 2023 ж.

ӘК төрағасы Мамбеталиева Г.О.

ОҢТҮСТІК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA АКАДЕМИЯСЫ «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SKMA -1979-	SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Клиникалық пәндер» кафедрасы		044-67/11
Силлабус		16 беттің 3беті

Оқытушылар туралы мәліметтер

№ п/п	Т.А.Ж.	Атқаратын қызметі, дәрежесі	Электронный адрес
1	Махмут А.Ә.	Кафедра менгерушісі	Aidamahmut11@mail.ru
2	Тулелбергенова Г.У.	Оқытушы м.ғ.магистрі	Tulepbergenova.g@mail. ru
3	Мерекеева Г.А.	Оқытушы м.ғ.магистрі	Gmerekeeva@mail.ru
4	Конырбаева К.Н.	Оқытушы	Kkonyrbaeva@mail.ru
5	Акылбек Ұ.М.	Оқытушы	Uldanaakylbek@mail.ru

3.1 Кіріспе: «Психиатрия және наркология» медицинадағы маңызды және өзекті пәндердің бірі болып саналады. Заманауи психиатрия әлеуметтік саясат, мәдениеттану, әдет-ғұрыптық ғылымдармен, биологиялық ғылымдармен және жалпы медицинамен шекаралас. Бұл шекаралардың ішінде заманауи психиатрияның келесі бөлімдері орналасқан – психикалық денсаулық қауіпсіздігі, психиатриялық көмекті ұйымдастыру, әлеуметтік психиатрия, клиникалық психиатрия, сонымен қатар геронтопсихиатрия және балалар (оның ішінде микропсихиатрия) және жасөспірімдер психиатриясы.

Наркология – психоактивті заттарға тәуелділіктің пайда болу шарттары мен механизмдерін, олардың әсерінен туындаған ауруларды диагностикалау, емдеу және алдын-алудың барабар әдістерін әзірлеу мақсатында олардың уытты әсерін зерттейтін ғылыми пән. Наркологияның басты міндеттерінің бірі науқастарды алкоголизм мен наркоманиядан емдеу болып табылады.

Тұтастай алғанда, медициналық профилактика адамдардың нашакорлық аурулары, олардың шекаралары, клиникалық және мінез-құлықтық көріністері, жас ерекшеліктері, алкоголь мен есірткінің адам ағзасына токсикалық әсері туралы дұрыс ақпараттан тұрады. Заманауи жалпы медицина дәрігері науқасты және оның туыстарын клиникалық және қосымша тексеру әдістері негізінде, ең алдымен, алғашқы медициналық-санитарлық көмек деңгейінде тиісті профилактикалық іс-шаралардың объектісіне айналатын, жоғары қауіпті топтарды анықтай алуы керек.

3.2.. Пәннің саясаты:

№	Студенттерге қойылатын талап	Орындамаған жағдайда айыптау шаралары
1.	Себепсіз сабақ қалдыру рұқсат етілмейді.	Тәжірибелік сабақты себепсіз қалдырған жағдайда бж қойылады.
2	Себеп бойынша қалдырылған сабақтарды өз уақытысында өтеу.	Себепті қалдырылған сабақтар тек деканат рұқсатымен (өтеу қағазы) өтеледі.
3	Дәріс және тәжірибелік сабақтарға уақытылы келу.	Студент 5 минуттан артық кешіксе сабаққа жіберілмейді. Оқу журналына және дәріс журналына бж қойылады.
4	Студенттің сыртқы келбеті талапқа сай болуы (халат, колпак, ауыстыратын аяқ киім және т.б.).	Студенттің сыртқы көрінісі талапқа сай болмаған жағдайда сабаққа немесе дәріске жіберілмейді және тәжірибелік журналда немесе дәріс журналында бж қойылады.
5	Студентте медициналық санитарлық кітапшаның болуы.	Медициналық санитарлы кітапшасыз студент клиниканың бөлімшеріне жіберілмейді және тәжірибелік журналға бж қойылады.
6	Студент оқытушыларға, курстастарына сыйластық пен қарауы қажет.	Студент құрметсіздік танытқан жағдайда, бұндай мінез-құлқы кафедра жиналысында талқыланады, деканатқа және ата-анасына жеткізіледі.
7	Кафедраның мүліктеріне студенттердің қамқорлық жасауы.	Мүліктерді бұзған жағдайда, студент өз күшімен қалпына келтіреді.

ОҢТҮСТІК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA АКАДЕМИАСЫ «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казакстанская медицинская академия»
«Клиникалық пәндер» кафедрасы	044-67/11
Силлабус	16 беттің 56еті

3.3. Пәннің мақсаты: Поликлиника жағдайында және үй жағдайында психикалық және наркологиялық ауруларды ересектер мен балаларда ерте диагностикалау үшін; госпитальға дейінгі деңгейде және үй жағдайында психикалық және наркологиялық ауруларға емдеу-профилактикалық шаралардың кешенін жүргізу үшін; психиатриялық және наркологиялық аурулардың госпитальға дейін және госпиталь деңгейінде шұғыл жағдайларды диагностикалау және дәрігерлік көмек көрсету үшін және сот-психиатриялық және наркологиялық экспертизаларды анықтау үшін керек білімдер мен тәжірибелік дағдалырды қалыптастыру.

3.4. Пәннің міндеттері:

- ✓ клиника-анамнездік деректердің негізінде ең жиі тараған психиатриялық ауруларды диагностикалауды үйрету;
- ✓ психиатриялық және наркологиялық ауруды зерттеуінің тәжірибелік дағдыларын қалыптастыру және патологиялық белгілердің негізінде локализация мен процесстің табиғатын анықтау үшін олардың диагностикалық маңызын бағалау;
- ✓ қосымша зерттеу әдістерінің деректерін дұрыс анықтай білу – электрофизиологиялық, биохимиялық, иммунологиялық, нейровизуализациялық және басқалар;
- ✓ ем тағайындауға, профилактикалық шараларды жүргізуге және еңбекке жарамдылығын анықтауға негіз болатын жиі тараған аурулардың клиникалық диагнозын белгілеуді үйрету;
- ✓ әртүрлі аурулар кезінде нерв жүйесінің өзгерістері туралы нақты ой қалыптастыра білу;
- ✓ клиникалық симптомдар мен синдромдар негізінде наркотикалық заттарды дифференциалды анықтай білу;
- ✓ неврологиялық, психиатриялық және наркологиялық аурулардың негізгі алдын алу принциптері мен шараларына үйрету;
- ✓ психиатрия және наркологиядағы құқықтық сұрақтарының принциптеріне үйрету.

3.5. Пәнді оқытудың соңғы нәтижелері

- ✓ неврологиялық, психиатриялық және наркологиялық аурулардың диагностикасының негіздерін;
- ✓ госпитализацияға жататын клиникалық көріністерін; науқастарды үй жағдайында жүргізудің ережелерін біледі;
- ✓ Білімін және түсінгенін қолдана білу: науқастарды дайындауды қолданады және зертханалық-инструментальды зерттеу әдістерің жүргізуге қатысады;
- ✓ психиатриялық және наркологиялық аурулармен жұмыс жүргізгенде қауіпсіздік шараларын қолданады, профилактикалық шараларды ұйымдастыруға қатысады; неврология, психиатрия және психологияда ғылыми зерттеу әдістері мен академиялық жазуларды қолдана біледі;
- ✓ неврология, психиатрия және психологияда фактілердің, құбылыстардың, теориялардың және олардың өзара тәуелділігінің білімі мен түсінігін қолданады; академиялық шыншылдықтың принциптері мен мәдениетінің мәнін түсіне біледі.

3.6. Пререквизиттер: латын тілі, қалыпты анатомия, қалыпты физиология, патологиялық анатомия, патологиялық физиология, психология негіздері және қатынас дағдылары, неврологиядағы мейіргерлік іс, фармакология негіздері, мейіргерлік іс негіздері, терапиядағы мейіргерлік іс, эпидемиология және жұқпалы ауруларындағы мейіргерлік іс, медициналық психология.

3.7. Постреквизиттер: арнайы пәндер (наркология курсы бар психикалық аурулар, оториноларингология, офтальмология, дерматовенерология).

3.8. Пәннің қысқаша мазмұны: психиатрия пәні, міндеттері мен мазмұны. Басқа пәндердің ішіндегі психиатрияның орны. Сезу және қабылдау бұзылыстары. Ойлау бұзылыстары. Есте сақтау, назар мен интеллекттің бұзылыстары. Эмоционалды-еріктілік сферасының бұзылыстары. Назар мен ойлау патологиясы. Тұлғаның бұзылыстары.

3.9. Тақырыптық жоспар: әр сабақтың тақырыптары, қысқаша мазмұны және ұзақтығы.

3.9.1. Аудиториялық сабақтың тақырыптық жоспары.

№ П/п	Аудиториялық сабақтың тақырыбы	Қысқаша мазмұны	Сағат саны
1	Психиатрияның құқықтық мәселелері.	Психиатрия дамуының негізгі кезеңдері. Психиатриялық көмек туралы заңдар. Психиатриялық қызметті ұйымдастыру: стационарлық, амбулаториялық. Еңбек, сот және әскери сараптама мәселелері. Психиатриядағы этика және медициналық деонтология мәселелері. Психиатриялық стационарда науқастарға қызмет көрсету ерекшеліктері. Агрессия мен психомоторлы қозу кезінде физикалық қысылу шаралары мен әдістері.	1
2	Танымдық іс-әрекеттің бұзылуы.	Сезім мен қабылдаудың бұзылуы. Сенсорлық синтездің бұзылуы. Әртүрлі психикалық аурулардағы қабылдаудың бұзылуының ерекшеліктері. Ойлау және оның бұзылуы. Ойлау патологиясының диагностикалық маңызы. Өте құнды идеялар. Ұғымның анықтамасы және клиникалық маңызы. Жалықтыратын жай-күйі. Сандырақ синдромдар. Психикалық автоматизм синдромы. Зейін, есте сақтау және ақыл-ойдың бұзылуы.	1
3	Эмоционалды және кимыл-ерікті бұзылулар.	Эмоционалды және мотор-ерікті бұзылулар. Аффективті және ерікті бұзылулар. Маникалық синдром. Депрессиялық синдром. Депрессияның клиникалық формалары. Аффективті синдромдардағы соматикалық бұзылулар. Мотор-	1

ONTUSTIK-QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SKMA 1979	SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казакстанская медицинская академия»
«Клиникалық пәндер» кафедрасы		044-67/11
Силлабус		16 беттің 7беті

		ерікті сфераның бұзылуының патофизиологиялық механизмдері туралы қазіргі заманғы идеялар. Әр түрлі аурулардағы мотор-ерікті саланың бұзылуының ерекшеліктері. Кататоникалық ступор. Психомоторлы қозу, оның клиникалық түрлері (маникалық, кататоникалық, эпилептиформалық, импульсивті). Психомоторлық қозуды тоқтату. Қимыл-қозғалыс саласы бұзылған науқастарға күтім жасау ерекшеліктері.	
4	Бұзылған сана синдромы.	Сананың жоғалу синдромдары: делирий, онейроид, аменция, сананың ымырт түсуі. Пароксизмальды құбылыстар: ұстамалар, сананың ерекше күйлері.	1
5	Шизофрения және шизотиптік бұзылыс.	Шизофренияның мәні туралы сұрақтың түсінігі мен қазіргі жағдайын анықтау. Шизофренияның негізгі және қосымша белгілері туралы түсінік. Шизофренияның негізгі клиникалық түрлері. Шизофрения ағымының түрлері. Балалық және кеш жастағы шизофренияның ерекшеліктері. Шизофренияның этиопатогенезі туралы қазіргі идеялар. Шизофренияны емдудің принциптері мен түрлері. Аскынулар, жанама әсерлер, психофармакологиялық препараттарды қолдануға қарсы көрсетілімдер, психофармакологиялық препараттарды түзеткіштер. Шизофрениядағы оңалтудың негізгі принциптері. Аралық бақылау	2
6	Невротикалық, стресске байланысты және соматоформалық бұзылулар.	Агорафобия. Әлеуметтік фобиялар. Дүрбелеңнің бұзылуы. Обсессивті-компульсивті бұзылыс. Диссоциативті (конверсиялық) бұзылулар. Соматоформаның бұзылуы. Неврастения. Бұл бұзылулардың этиологиясы, клиникасы, емі және алдын-алу.	1
7	Ми жарақатымен және эпилепсиямен байланысты психикалық бұзылулар.	Бас сүйек-ми жарақатының әртүрлі кезеңдеріндегі клиникалық көріністер: бастапқы және жедел (сананың бұзылуы, амнезия, астения, вегетативтік және вестибулярлық бұзылулар, эпилептиформалық қозуы бар транзиторлық психоздар, делирий, жедел галлюциноз, Корсаков синдромы, жергілікті неврологиялық симптомдар), ұзақ мерзімді салдарлар кезеңі (церебрастения, тұлғаның өзгеруі бар энцефалопатия, құрысу синдромы немесе деменция). Емі.	1
8	Аффективті бұзылулар.	Маникалық эпизодтың, биологиялық аффективті бұзылыстың, депрессиялық эпизодтың, қайталанатын бұзылыстың негізгі клиникалық көріністері. Циклотимия-эпидемиология, этиология, клиника. Дистимия-эпидемиология, этиология,	1

		<p>клиника. Суицидтік мінез-құлық. Аффективті бұзылуларды емдеу және алдын-алу.</p>	
9	Алкоголизм (ургенттік күйлер).	<p>Алкогольмен жедел улану. Мас болу дәрежесі. Мас болу диагностикасы. Жедел алкогольдік интоксикацияны емдеу. Патологиялық мас болу, диагностика және сот-психиатриялық бағалау. Алкоголизмнің клиникалық көріністері: ағым кезеңдері. Алкогольді абстинентті синдромы. Алкоголизмнен туындаған неврологиялық және соматикалық бұзылулар. Алкоголизмді емдеу: шығару синдромын тоқтату, детоксикация шартты рефлекторлық терапия, сенсibilизаторлар. Алкогольдік (металкогольдік) психоздар. Делириймен шығару жағдайы. Жедел және созылмалы алкогольдік галлюциноз. Алкогольді параноид (делирий және қызғаныш). Корсаковский психоз. Гайе-Верниктің жедел алкогольдік энцефалопатиясы. Алкогольдік психоздарды емдеу және алдын-алу әлеуметтік қауіпті мінез-құлық жағдайындағы тактика, қозуды тоқтату әдістері.</p>	1
10	Нашақорлық және уытқұмарлық (ургенттік жай-күй).	<p>Үлкен нашақорлық синдромы. Нашақорлықтың негізгі түрлері. Апиын тобының препараттарын қолдану: жедел және созылмалы апиын интоксикациясының белгілері, шығару синдромының клиникасы. Налорфин апиынның шығарылуын жедел диагностикалау құралы ретінде. Қарасора препараттарын қолдану, жедел және созылмалы гашиш интоксикациясының клиникасы. Кокаиномания, кокаинді бір рет қабылдаудағы және созылмалы интоксикациядағы психикалық бұзылулар. Есірткіге жатқызылған барбитураттар: созылмалы интоксикация кезіндегі психикалық және соматикалық бұзылулар. LSD және галлюциногендер. Нашақорлықтың алдын алудағы орта медициналық персоналдың рөлі. Дәрілік заттар кезіндегі психикалық бұзылулар. Атропиндік делирийдің клиникалық ерекшеліктері. Барбитураттармен жедел және созылмалы улану – делирий, эпилептиформды синдром, псевдопараликалық синдром. Нашақорлық пен уытқұмарлықты емдеу және алдын алу.</p> <p>Аралық бақылау</p>	2
	Барлығы:		12с.

3.9.2. Симуляциялық сабақтың тақырыптық жоспары.

№	Симуляциялық сабақтың	Қысқаша мазмұны	Сағат
---	-----------------------	-----------------	-------

П/п	тақырыбы	саны
1	Психиатрияның мәселелері. құқықтық	6
2	Танымдық іс-әрекеттің бұзылуы.	6
3	Эмоционалды және қимыл-ерікті бұзылулар.	6
4	Бұзылған сана синдромы.	6

Психиатрия дамуының негізгі кезеңдері. Психиатриялық көмек туралы заңдар. Психиатриялық қызметті ұйымдастыру: стационарлық, амбулаториялық. Еңбек, сот және әскери сараптама мәселелері. Психиатриядағы этика және медициналық деонтология мәселелері. Психиатриялық стационарда науқастарға қызмет көрсету ерекшеліктері. Агрессия мен психомоторлы қозу кезінде физикалық қысылу шаралары мен әдістері.

Сезім мен қабылдаудың бұзылуы. Сенсорлық синтездің бұзылуы. Өртүрлі психикалық аурулардағы қабылдаудың бұзылуының ерекшеліктері. Ойлау және оның бұзылуы. Ойлау патологиясының диагностикалық маңызы. Өте құнды идеялар. Ұғымның анықтамасы және клиникалық маңызы. Жалықтыратын жай-күйі. Сандырақ синдромдар. Психикалық автоматизм синдромы. Зейін, есте сақтау және ақыл-ойдың бұзылуы.

Эмоционалды және мотор-ерікті бұзылулар. Аффективті және ерікті бұзылулар. Маникалық синдром. Депрессиялық синдром. Депрессияның клиникалық формалары. Аффективті синдромдардағы соматикалық бұзылулар. Мотор-ерікті сфераның бұзылуының патофизиологиялық механизмдері туралы қазіргі заманғы идеялар. Әр түрлі аурулардағы мотор-ерікті саланың бұзылуының ерекшеліктері. Кататоникалық ступор. Психомоторлы қозу, оның клиникалық түрлері (маникалық, кататоникалық, эпилептиформалық, импульсивті). Психомоторлық қозуды тоқтату. Қимыл-қозғалыс саласы бұзылған науқастарға күтім жасау ерекшеліктері.

Сананың жоғалу синдромдары: делирий, онейроид, аменция, сананың ымырт түсуі. Пароксизмальды құбылыстар: ұстамалар, сананың ерекше күйлері.

5	Шизофрения және шизотиптік бұзылыс.	Шизофренияның мәні туралы сұрақтың түсінігі мен қазіргі жағдайын анықтау. Шизофренияның негізгі және қосымша белгілері туралы түсінік. Шизофренияның негізгі клиникалық түрлері. Шизофрения ағымының түрлері. Балалық және кеш жастағы шизофренияның ерекшеліктері. Шизофренияның этиопатогенезі туралы қазіргі идеялар. Шизофренияны емдеудің принциптері мен түрлері. Асқинулар, жанама әсерлер, психофармакологиялық препараттарды қолдануға қарсы көрсетілімдер, психофармакологиялық препараттарды түзеткіштер. Шизофрениядағы оңалтудың негізгі принциптері.	6
6	Невротикалық, стресске байланысты және соматоформалық бұзылулар.	Агорафобия. Әлеуметтік фобиялар. Дүрбелеңнің бұзылуы. Обсессивті-компульсивті бұзылыс. Диссоциативті (конверсиялық) бұзылулар. Соматоформаның бұзылуы. Неврастения. Бұл бұзылулардың этиологиясы, клиникасы, емі және алдын-алу.	6
7	Ми жарақатымен және эпилепсиямен байланысты психикалық бұзылулар.	Бас сүйек-ми жарақатының әртүрлі кезеңдеріндегі клиникалық көріністер: бастапқы және жедел (сананың бұзылуы, амнезия, астения, вегетативтік және вестибулярлық бұзылулар, эпилептиформалық қозуы бар транзиторлық психоздар, делирий, жедел галлюциноз, Корсаков синдромы, жергілікті неврологиялық симптомдар), ұзақ мерзімді салдарлар кезеңі (церебрастения, тұлғаның өзгеруі бар энцефалопатия, құрысу синдромы немесе деменция). Емі.	6
8	Аффективті бұзылулар.	Маникалық эпизодтың, биоларлы аффективті бұзылыстың, депрессиялық эпизодтың, қайталанатын бұзылыстың негізгі клиникалық көріністері. Циклотимия-эпидемиология, этиология, клиника. Дистимия-эпидемиология, этиология, клиника. Суицидтік мінез-құлық. Аффективті бұзылуларды емдеу және алдын-алу.	6
9	Алкоголизм (ургенттік күйлер).	Алкогольмен жедел улану. Мас болу	6

		<p>дәрежесі. Мас болу диагностикасы. Жедел алкогольдік интоксикацияны емдеу. Патологиялық мас болу, диагностика және сот-психиатриялық бағалау. Алкоголизмнің клиникалық көріністері: ағым кезеңдері. Алкогольді абстинентті синдромы. Алкоголизмнен туындаған неврологиялық және соматикалық бұзылулар. Алкоголизмді емдеу: шығару синдромын тоқтату, детоксикация шартты рефлекторлық терапия, сенсбилизаторлар. Алкогольдік (металкогольдік) психоздар. Делириймен шығару жағдайы. Жедел және созылмалы алкогольдік галлюциноз. Алкогольді параноид (делирий және қызғаныш). Корсаковский психоз. Гайе-Верниктің жедел алкогольдік энцефалопатиясы. Алкогольдік психоздарды емдеу және алдын-алу әлеуметтік қауіпті мінез-құлық жағдайындағы тактика, қозуды тоқтату әдістері.</p>	
10	<p>Нашақорлық және уытқұмарлық (ургенттік жай-күй).</p>	<p>Үлкен нашақорлық синдромы. Нашақорлықтың негізгі түрлері. Апиын тобының препараттарын қолдану: жедел және созылмалы апиын интоксикациясының белгілері, шығару синдромының клиникасы. Налорфин апиынның шығарылуын жедел диагностикалау құралы ретінде. Қарасора препараттарын қолдану, жедел және созылмалы гашиш интоксикациясының клиникасы. Кокаиномания, кокаинді бір рет қабылдаудағы және созылмалы интоксикациядағы психикалық бұзылулар. Есірткіге жатқызылған барбитураттар: созылмалы интоксикация кезіндегі психикалық және соматикалық бұзылулар. LSD және галлюциногендер. Нашақорлықтың алдын алудағы орта медициналық персоналдың рөлі. Дәрілік заттар кезіндегі психикалық бұзылулар. Атропиндік делирийдің клиникалық ерекшеліктері. Барбитураттармен жедел және созылмалы улану – делирий, эпилептиформды синдром, псевдопараликалық синдром.</p>	6

ONTUSTIK-QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Клиникалық пәндер» кафедрасы		044-67/11
Силлабус		16 беттің 12беті
	Нашақорлық пен уытқұмарлықты емдеу және алдын алу.	
Барлығы		60 с

3.9.3. Әдебиеттер:

- Сыздыкова, А. Қ. Психиатрия пәніне арналған тәжірибелік сабақтар: оқу құралы / А. Қ. Сыздыкова. - Қарағанды : АҚНҰР, 2017. - 158 бет. с.
- Күдерінов Т. Қ. Шекаралық психиатрия : оқу құралы / Т. Қ. Күдерінов, М. К. Күдерінова. - 2-ші бас. - Қарағанды : АҚНҰР, 2019. - 167 бет.
- Жарбосынова Б. Б. Сот психиатриясы : оқу құралы / Б. Б. Жарбосынова, Ф. М. Құдиярова. - 2-ші бас. - Қарағанды : АҚНҰР, 2019. - 230 бет. с
- Психопатологические особенности детского, подросткового и юношеского возраста : учебное пособие / Н. Ш. Ахметова. - 3-е изд. - Қарағанды : АҚНҰР, 2019. - 140 с
 Экземпляры: всего: 25 - ЧЗ-2(2), ЧЗ-3(1), АУЛ(22)
- Психиатрия: оқулық / Н. М. Жариков [ж/б.]. - 2-бас., өнд. жәнетолықтыр. - М. : "Литтерра", 2016. - 576 с
- Ф. М. Құдиярова. - Алматы : Эверо, 2013. - 316 бет. с.
- Жарбосынова, Б. Б. Психиатрия: оқулық / Б. Б. Жарбосынова,
 Психиатрия и наркология: учебник / Н. Н. Иванец [и др.]. - ; Рек. УМО по мед. и фарм. образованию вузов России. - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2012. - 832 с. : ил.
- Цыганков, Б. Д. Психиатрия: учебник / Б. Д. Цыганков, С. А. Овсянников ; М-во образования и науки РФ. - ; Рек. ГБОУ ВПО "Первый МГУ им. И. М. Сеченова". - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2012. - 496 с.
- Жарбосынова, Б. Б. Психиатрия: оқулық / Б. Б. Жарбосынова, Ф. М. Құдиярова. - Алматы : Қазақстан, 2011. - 316 бет. с.
- Незнанов, Н. Г. Психиатрия: учебник / Н. Г. Незнанов. - ; Рек. ГОУ ВПО ММА им. И. М. Сеченова. - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2010. - 496 с.
- Психиатрия: оқулық / Н. М. Жариков [ж. б.]. - Алматы : Эверо, 2010. - 524 бет. с.
- Цыганков, Б. Д. Психиатрия: учеб. для вузов / Б. Д. Цыганков. - Рек. Учеб.-методическим объедин. по мед. и фарм. образованию вузов России. - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2009

3.9.4. Қосымша әдебиеттер:

- Сарсембаев, К. Т. Психиатрия және наркология. Тест тапсырмаларының жинағы: оқу құралы = Психиатрия и наркология. Сборник тестовых заданий : учебное пособие / К. Т. Сарсембаев. - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2016. - 304 бет. с
- Аридт, П. Психосоматика и психотерапия. Справочник: справочник / П. Аридт, Н. Клинген ; Пер. с нем. - М. : Медпресс-информ, 2014. - 368 с. : ил.
- Сарсембаев, К. Т. Психиатрия тестілік тапсырмалар түрінде: оқулық = Психиатрия в форме тестовых заданий : учебник / К. Т. Сарсембаев ; ҚР денсаулық сақтау министрлігі; С. А. Асфендияров атындағы ҚҰМУ. - Алматы : Эверо, 2012. - 392 бет. с.
- Менделевич, В. Д. Психиатрическая пропедевтика: практическое рук. / В. Д. Менделевич. - 5-е изд., перераб. и доп. - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2012. - 576 с.

ОҢТҮСТІК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA АКАДЕМИЯСЫ «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SKMA -1979-	SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Клиникалық пәндер» кафедрасы		044-67/11
Силлабус		16 беттің 13беті

Гейслер, Е. В. Психиатрия: конспект лекций / Е. В. Гейслер, А. А. Дроздов. - М. : Эксмо, 2007. - 159 с.

3.10. Ақпаратпен қамтамасыз ету және интернет ресурстар

№	Атауы	Сілтеме
1	Электронды кітапхана	http://lib.ukma.kz
2	Электронды каталог - ішкі пайдаланушылар үшін - сыртқы пайдаланушылар үшін	http://10.10.202.52 http://89.218.155.74
3	Республикалық жоғары оқу орындары аралық электронды кітапхана	http://rmebrk.kz/
4	«Студент кеңесшісі» Медициналық ЖОО электронды кітапханасы	http://www.studmedlib.ru
5	«Параграф» ақпараттық жүйе «Медицина» бөлімі	https://online.zakon.kz/Medicine
6	«Зан» құқықтық ақпараттың электронды дереккөзі	https://zan.kz
7	Ғылыми электрондық кітапхана	https://elibrary.ru/
8	«BooksMed» электронды кітапханасы	http://www.booksmed.com

3.11. Оқытудың және сабақ берудің әдістері:

- Ағымдық бақылау: тестілеу, ауызша сұрақтарға жауап беру, практикалық дағдыларды бағалау.
- Аралық бақылау: тест тапсырмаларын орындау, сұхбаттасу
- Қорытынды бақылау: емтихан тест түрінде КТБО да жүргізіледі.

3.12. Білімді бағалаудың критерилері мен ережесі.

Бағалау	Пайдаланылатын басқару құралдарының сипаттамасы (кейс, жоба, сыни талдау, модельді әзірлеу, презентация, тест ...)	Вес
ТС 1 (ТС А (дәрістер, семинарлар)): жеке және топтық тапсырмалар, топтық тақырыптық талқылауларға қатысу)	Зсыни талдауға арналған тапсырмалар: - бақылау сұрақтары - тапсырмалар - тесттер	15%
ТС 2 (ТС С (модельдеу)): модельдеу курсына бару, практикалық дағдылардың топтық және жеке жетістіктеріне қатысу.	Практикалық дағдыларды дамыту және құзіреттіліктерді талқылау; Талқыланатын мәселелер бойынша дәлелдерді ұсыну.	15%
Аралық бақылау	Курс тестілері	15%
Емтиханға қабылдау рейтингі		x 60%

Курс бойынша қорытынды бағалау 0-100 баллдан

Білімдерін бағалау шкаласы

Әріп жүйесімен бағалау	Баллдың сандық эквиваленті	Пайыздық қатынасы	Дәстүрлі жүйесімен бағалау
A	4,00	95-100%	Үлгілі
A-	3,67	90-94%	
B+	3,33	85-89%	Жақсы
B	3,00	80-84%	
B-	2,67	75-79%	
C+	2,33	70-74%	
C	2,00	65-69%	Қанағаттанарлық
C-	1,67	60-64%	
D+	1,33	55-59%	
D	1,0	50-54%	
F _{қайта тапсыру}	0,5	24-49%	Қанағаттанарлықсыз
F	0	0-24%	

Білім алушылардың білімін бағалау критерийлері

Бағалау критерийлері	<p>Өте жақсы «A»: Студент сұрақтарға толығымен жауап берген жағдайда</p> <p>Жақсы «B+» - «C+»: Студент білімін орта қалыпта жауап берген жағдайда</p> <p>Қанағаттанарлық «C» - «D»: Студент сұрақтарға қанағаттанарлық жағдайда</p> <p>Қанағатсыз «F»: Студент сұрақтарға толық емес жауап берген жағдайда</p>
----------------------	--

Пән бойынша қорытынды баға келесі формула бойынша бақылау формаларының белгіленген арақатынасы негізінде ресми мәлімдемеге енгізілген кезде автоматты түрде есептеледі:

Қорытынды баға = ((ТС (аудиториялар, семинарлар) + ТС модельдеу + ТС (шекаралық бақылау) + CDS) = RD (кіру рейтингі) x 60% + рейтинг (E x 40%)

Емтихан (жеке): қорытынды тест

Оларды іске асыру бойынша нұсқаулықтар (ұсыныстар):

Аудиторияға (дәрістер, семинарлар) дайындық кезінде берілген үлестірімді мұқият оқып шығыңыз және қайталаңыз.

Бағалау критерийлері:

Қорытынды тест: бүкіл курстың білімі мен түсінігін тексеру.

Тестте 50-ден 100-ге дейін сұрақ, әр дұрыс жауап - 1 балл.

Тапсыру мерзімі

Аяқталған тапсырмаларды жүктеу мерзімі - оқу курсы аяқталғаннан бастап екі апта.

Жеткізілім кешіктірілген жағдайда төмендету коэффициенті қолданылады: мысалы, 0,75 - 0,9

• $RД = TC1A + TC2C + TC3 + AB + CӨЖ$

• ИТ= РДх60%+Е х 40%

Пәннің оқыту нәтижелерін бағалау критерийлері

Қосымша – 1.

ОН №	Оқыту нәтижелерінің атауы	Қанағаттанарлықсыз	Қанағаттанарлық	Жақсы	Өте жақсы
ОН1	Студенттің науқасты денсаулықты нығайту, оңалту және аурулардың алдын алу мәселелеріне үйрету бойынша өз іс-әрекеттерін талдау дәрежесі.	Науқасты денсаулықты нығайту, оңалту және аурулардың алдын алу мәселелеріне үйрету бойынша өз іс-әрекеттерін білмейді.	Науқасты денсаулықты нығайту, оңалту және аурулардың алдын алу мәселелеріне үйрету бойынша өз іс-әрекеттерін қанағаттанарлық деңгейде біледі.	Науқасты денсаулықты нығайту, оңалту және аурулардың алдын алу мәселелеріне үйрету бойынша өз іс-әрекеттерін жақсы деңгейде біледі	Науқасты денсаулықты нығайту, оңалту және аурулардың алдын алу мәселелеріне үйрету бойынша өз іс-әрекеттерін біледі.
ОН 2	Студенттің денсаулықты нығайту және аурулардың алдын алу бойынша зерттеулерді жүзеге асыру бойынша шешімдер қабылдауы.	Денсаулықты нығайту және аурулардың алдын алу бойынша зерттеулерді жүзеге асыруды түсінбейді.	Денсаулықты нығайту және аурулардың алдын алу бойынша зерттеулерді жүзеге асыруды бойынша қанағаттанарлық деңгейде түсінеді.	Денсаулықты нығайту және аурулардың алдын алу бойынша зерттеулерді жүзеге асыруды жақсы деңгейде түсінеді.	Денсаулықты нығайту және аурулардың алдын алу бойынша зерттеулерді жүзеге асыруды түсінеді.
ОН3	Студенттің денсаулықты нығайту және аурулардың алдын алу бойынша дәлелді ақпарат пен барабар оқу материалдарын пайдалана отырып, пациентті оқыту	Денсаулықты нығайту және аурулардың алдын алу бойынша дәлелді ақпарат пен барабар оқу материалдарын пайдалана отырып, пациентті оқыту	Денсаулықты нығайту және аурулардың алдын алу бойынша дәлелді ақпарат пен барабар оқу материалдарын пайдалана отырып, пациентті оқыту	Денсаулықты нығайту және аурулардың алдын алу бойынша дәлелді ақпарат пен барабар оқу материалдарын пайдалана отырып, пациентті оқыту	Денсаулықты нығайту және аурулардың алдын алу бойынша дәлелді ақпарат пен барабар оқу материалдарын пайдалана отырып, пациентті оқыту

	жоспарын жасай алу дәрежесі.	жоспарын қолдана алмайды.	жоспарын қанағаттанарлық деңгейде қолданады.	жоспарын жақсы деңгейде қолданады.	жоспарын қолданады.
ОН4	Студенттің денсаулықты нығайту, оңалту және аурудың алдын алу бойынша пациенттің қажеттіліктері мен проблемаларын анықтауда этикалық принциптерді көрсету дәрежесі.	Денсаулықты нығайту, оңалту және аурудың алдын алу бойынша пациенттің қажеттіліктері мен проблемаларын анықтауда этикалық принциптерді көрсете алмайды.	Денсаулықты нығайту, оңалту және аурудың алдын алу бойынша пациенттің қажеттіліктері мен проблемаларын анықтауда этикалық принциптерді қанағаттанарлық деңгейде көрсетеді.	Денсаулықты нығайту, оңалту және аурудың алдын алу бойынша пациенттің қажеттіліктері мен проблемаларын анықтауда этикалық принциптерді жақсы деңгейде көрсетеді.	Денсаулықты нығайту, оңалту және аурудың алдын алу бойынша пациенттің қажеттіліктері мен проблемаларын анықтауда этикалық принциптерді көрсетеді.
ОН5	Студенттің жеке пациенттерге ауызша және тиімді ақпараттық-коммуникациялық технологияларды пайдалана отырып, өз бетінше кеңес беру, нұсқау беру, қолдау және оқыту дағдыларын көрсету.	Жеке пациенттерге ауызша және тиімді ақпараттық-коммуникациялық технологияларды пайдалана отырып, өз бетінше кеңес беру, нұсқау беру, қолдау және оқыту дағдыларын талдай алмайды.	Жеке пациенттерге ауызша және тиімді ақпараттық-коммуникациялық технологияларды пайдалана отырып, өз бетінше кеңес беру, нұсқау беру, қолдау және оқыту дағдыларын қанағаттанарлық деңгейде талдайды.	Жеке пациенттерге ауызша және тиімді ақпараттық-коммуникациялық технологияларды пайдалана отырып, өз бетінше кеңес беру, нұсқау беру, қолдау және оқыту дағдыларын жақсы деңгейде талдайды.	Жеке пациенттерге ауызша және тиімді ақпараттық-коммуникациялық технологияларды пайдалана отырып, өз бетінше кеңес беру, нұсқау беру, қолдау және оқыту дағдыларын талдайды.